

Kính gửi: Ông Đào Ngọc Dung - Bộ trưởng

Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội

Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) cùng các DN hội viên chân thành cảm ơn Bộ trưởng và Quý Bộ đã luôn lắng nghe & đồng hành hỗ trợ VASEP cùng các DN thủy sản Việt Nam trong tháo gỡ các vướng mắc, bất cập khi thực thi các quy định về lao động.

Từ năm 2017 đến nay, Hiệp hội đã nhận được phản ánh kiến nghị của nhiều doanh nghiệp (DN) hội viên về vướng mắc trong các quy định hiện hành của Việt Nam liên quan đến việc sử dụng lao động chưa thành niên (trên 15, dưới 18 tuổi) tại nhà máy chế biến thủy sản.

Theo đó, với quy định tại Bộ Luật Lao động 2012 (khoản 1, Điều 163) và các văn bản dưới luật liên quan đến danh mục công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm (NNĐHNH) – đặc biệt là quyết định tạm thời số **190/1999/QĐ-BLĐTBXH** ngày 3/3/1999 về danh mục “nghề, công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm” đã đưa hầu hết các vị trí công việc trong nhà máy chế biến thủy sản (kể cả nhiều công việc giản đơn) thuộc danh mục NNĐHNH. **Điều 163** Bộ Luật lao động 2012 quy định cấm sử dụng lao động chưa thành niên làm các công việc NNĐHNH. Điều này đồng nghĩa nhà máy chế biến thủy sản không thể sử dụng lao động chưa thành niên ở hầu hết các vị trí công việc, nội dung này không chỉ khiến vấn đề thiếu lao động càng trầm trọng hơn, đặc biệt tại khu vực đồng bằng sông cửu long-trung tâm của nghề thủy sản Việt Nam, mà còn tạo ra bất cập trong nhiều trường hợp đánh giá an sinh xã hội của khách hàng nước ngoài, cắt hợp đồng và mất khách hàng.

Từ 2017 đến nay, Hiệp hội VASEP đã báo cáo, kiến nghị nhiều lần về bất cập lớn kể trên đã ảnh hưởng đến năng lực cạnh tranh của ngành so với các quốc gia khác. Nội dung này đã được Lãnh đạo Bộ, Cục An toàn Lao động nắm được và chia sẻ. Chúng tôi cũng đã đồng hành với Bộ LĐ-TB-XH và VCCI trong quá trình góp ý, kiến nghị các nội dung trong quá trình sửa đổi, thay thế Bộ Luật Lao động 2012 thành Bộ Luật Lao động 2019.

Hiện tại, với Bộ Luật Lao động 2019 - Điều 147 đã bỏ quy định: “Không được sử dụng lao động chưa thành niên làm những công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm” và cho phép Bộ LĐTBXH quy định danh mục “Công việc và nơi làm việc cấm sử dụng người lao động từ đủ 15 tuổi đến chưa đủ 18 tuổi”. Nội dung này đã được hướng dẫn tại Thông tư số **09/2020/TT-BLĐTBXH** của Quý Bộ (hiệu lực từ 15/3/2021), trong đó các việc «cấm» đều đã được cụ thể, không bao hàm rộng rãi là «NNĐHNH» như trước đây.

Tuy nhiên, theo khoản 4 Điều 61 của Bộ Luật lao động 2019 về “**Học nghề, tập nghề để làm việc cho người sử dụng lao động**” quy định:

“ 4. Người học nghề, người tập nghề phải đủ 14 tuổi trở lên và phải có đủ sức khỏe phù hợp với yêu cầu học nghề, tập nghề. Người học nghề, người tập nghề thuộc danh mục nghề, công việc nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm hoặc đặc biệt nặng nhọc, độc hại, nguy hiểm do Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ban hành **phải từ đủ 18 tuổi trở lên**, trừ lĩnh vực nghệ thuật, thể dục, thể thao. ”

Thông tư số **11/2020/TT-BLĐTBXH** ngày 12/11/2020 của Bộ LĐ-TBXH ban hành danh mục nghề, công việc NNĐHNH và nghề, công việc đặc biệt NNĐHNH (có hiệu lực từ ngày 01/3/2021) thì “*chế biến thủy, hải sản đông lạnh*” vẫn tiếp tục bị xếp vào nhóm NNĐHNH loại IV.

Như vậy,

- **Điều 147 BLLĐ & TT09/2020** thì không cấm lao động từ đủ 15 tuổi đến dưới 18 tuổi làm các công việc thuộc danh mục «NNĐHNH», nhưng **Điều 61 BLLĐ** thì lại cấm nhóm lao động này được học nghề, tập nghề các việc thuộc danh mục «NNĐHNH». Hai nội dung của Luật này là một bất cập, mâu thuẫn cho quá trình thực thi của cộng đồng doanh nghiệp và người sử dụng lao động khi mà rất nhiều ngành nghề phải có ‘học nghề, tập nghề» trước khi vào làm việc cho DN.

- **Điều 61 BLLĐ 2019** và **TT11/2020/TT-BLĐTBXH** (ban hành danh mục NNĐHNH) sẽ khiến cho các nhà máy chế biến thủy hải sản không được sử dụng lao động đủ 15 tuổi đến dưới 18 tuổi được ‘học nghề, tập nghề» các việc thuộc danh mục NNĐHNH để làm việc cho người sử dụng lao động, khi mà TT 11/2020 kể trên vẫn tiếp tục đưa công việc «chế biến thủy, hải sản» vào danh mục NNĐHNH loại IV. Điều này là một bất cập và hạn chế lớn cho ngành hàng chúng tôi khi mà công việc chế biến thủy hải sản, trong nhiều trường hợp, phải có «tập nghề» trước khi có thể làm việc cho doanh nghiệp.

Tiếp nối văn bản số **100/2020/CV-VASEP** ngày 14/7/2020 của VASEP gửi Cục ATLĐ và văn bản số **5979/BNN-TCTS** ngày 31/8/2020 của Bộ NNPTNT trả lời công văn số 2890/LĐTBXH-ATLĐ ngày 4/8/2020 của Bộ LĐTBXH, Hiệp hội trân trọng kiến nghị Quý Bộ xem xét đưa công việc “chế biến thủy, hải sản” và “vệ sinh nhà xưởng” ra khỏi danh mục công việc NNĐHNH tại TT 11/2020/TT-BLĐTBXH.

Trân trọng cảm ơn và kính chào ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ NNPTNT;
- Tổng cục Thủy sản;
- VCCI;
- Cục ATLĐ (Bộ LĐTBXH)
- Chủ tịch HH và các PCT HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội;
- Lưu VP HH.

TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ
XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM
TỔNG THƯ KÝ HIỆP HỘI

Trương Đình Hòa